

**Oskar Pastior, *prin – și înapoi. Poeme* (2007),
Urmuz. Opera completă (1976) – o lectură poetică**

Oskar Pastior s-a născut în 1927, la Sibiu, ca membru al comunității germane din Transilvania, România. La doar câteva zile după moartea sa, survenită în 2006, a fost distins cu Premiul Georg Büchner, cea mai prestigioasă distincție acordată scriitorilor de limbă germană. Din bogata operă literară a lui Pastior am ales o broșură, intitulată *durch – und zurück* („prin – și înapoi”), care cuprinde o colecție a celor mai reprezentative poeme, pe care le considerăm caracteristice pentru ingeniozitatea și creativitatea operei sale literare. Dar ce înțelege el, de pildă, prin *Krimgotischer Fächer* („Evantai crimeeano-gotic”)? Cum facem să obținem noi forme lingvistice sau noi cuvinte prin „clonarea limbii”? Am putea să înțelegem poemul său *Gelsenvertreiben* („Izgonirea țânțarilor”) ca pe o dovadă a formulei sale de „reacție în lanț” (*Kettenreaktion*), pentru a crea cuvinte noi într-un text coerent semantic prin intermediul derivării morfologice, ca, de exemplu, în textul în proză *Allerleihlach*? Această construcție este, din punct de vedere gramatical, un cuvânt german corect, dar este necunoscut, neuzitat, și, în consecință, trebuie să fie considerat un nonsens creat în mod deliberat. Îi este permis, într-adevăr, lui Pastior să minimalizeze metodele de interpretare a textului literar potrivit *germanisticii* tradiționale? În sfârșit, unde este traducătorul care să „transfere” astfel de forme într-o limbă străină, de exemplu, în engleză sau în română? Traducerea de către Pastior a dadaistului român Urmuz, căruia îi datorează, fără îndoială, o mulțime de metafore lingvistice, suscită un interes deosebit. Înțelegerea unei astfel de poezii ingenioase, bizare, întunecate și sofisticate necesită competențe excelente de limbă germană, precum și o empatie specială pentru această artă a poeziei și literaturii în general, pentru a putea aprecia frecvențele creații artificiale de nonsens.